

NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI W WIELKOPOLSCE W 2017 R.

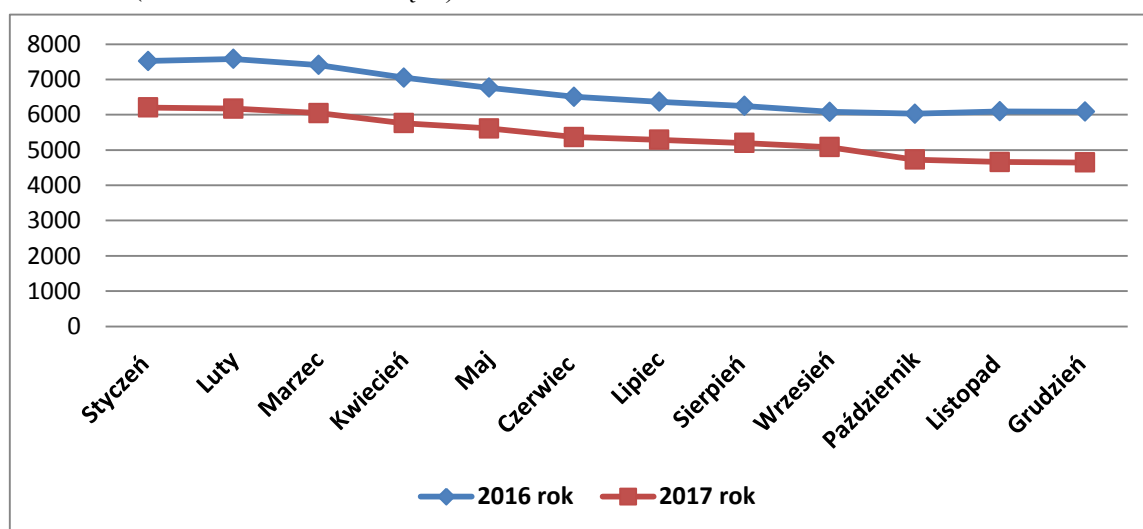
Marzec 2018 r.

Osoby niepełnosprawne znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, a bariery wynikające z ograniczonej sprawności, niejednokrotnie uniemożliwiają wykonywanie pracy zgodnej z kwalifikacjami, posiadanym doświadczeniem lub preferencjami. Realizacja przez powiatowe urzędy pracy programów na rzecz aktywizacji zawodowej umożliwi osobom niepełnosprawnym zdobycie zatrudnienia, doświadczenia lub nowych umiejętności adekwatnych do wymogów rynku pracy. Programy aktywizacji osób niepełnosprawnych, które opisane zostały w niniejszej analizie, finansowane są ze środków Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków własnych partnerów tych projektów.

1. Liczba i struktura osób niepełnosprawnych na wielkopolskim rynku pracy

Analiza stanu bezrobocia wśród niepełnosprawnych ukazuje malejącą tendencję w liczbie zarejestrowanych w urzędach pracy w latach 2016 – 2017. W końcu grudnia 2017 roku zarejestrowanych było 4 645 niepełnosprawnych bezrobotnych, w tym 2 318 kobiet. W analogicznym miesiącu roku poprzedniego liczba ta była wyższa o 1 443 osoby.

Wykres 1. Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych w Wielkopolsce w latach 2016 – 2017 (stan na koniec miesiąca)*

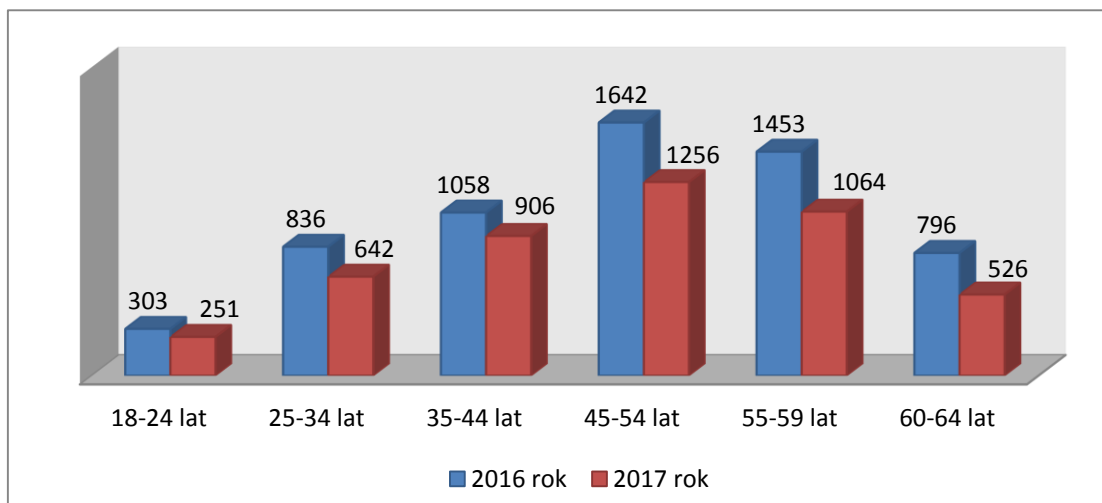

* Biuletyn Informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu
<http://obserwatorium.wup.poznan.pl/wizualizacja-danych/>

Poniżej przedstawiona została struktura bezrobotnych osób z niepełnosprawnością, w województwie wielkopolskim, według kryteriów: wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy i stażu pracy.

Z analizy struktury według wieku wynika, że dominującą grupą bezrobotnych niepełnosprawnych są osoby w wieku 45 – 54 lata (1 256 osób), podobnie jak w 2016 roku.

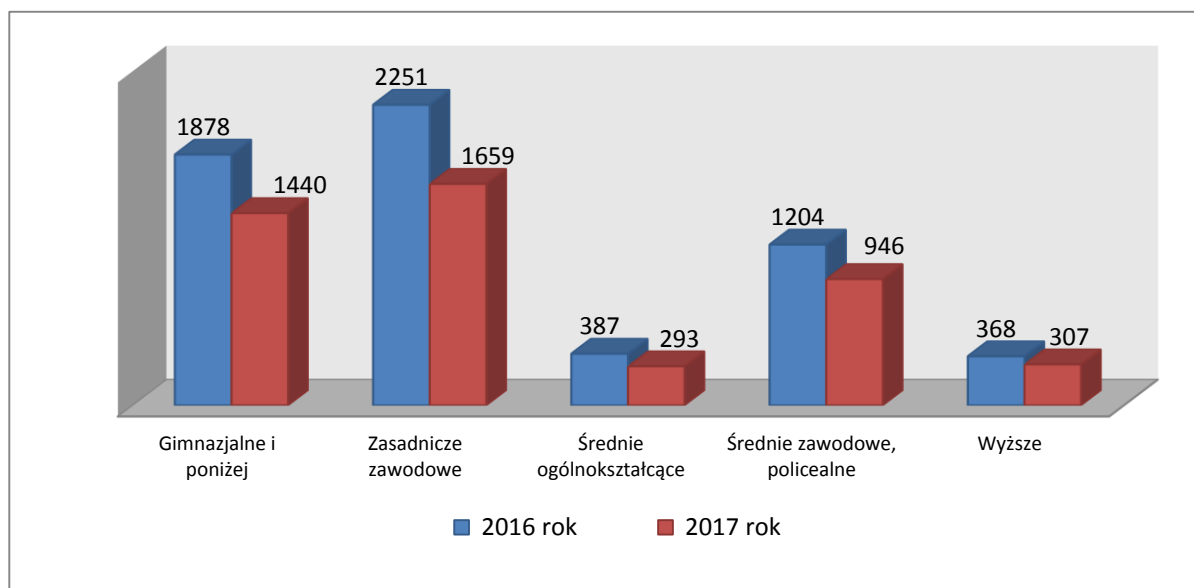
Wykres 2. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością według wieku w latach 2016 – 2017 (stan na koniec roku)*

*dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II

Biorąc pod uwagę kryterium poziomu wykształcenia, podobnie jak w roku poprzednim, najwięcej bezrobotnych z niepełnosprawnością posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (1 659 osób) i gimnazjalne (1 440 osób). Bezrobotni niepełnosprawni z wykształceniem średnim ogólnym stanowili najmniejszą grupę, tj. 307 osób, liczba ta zmniejszyła się o 61 w stosunku do 2016 roku.

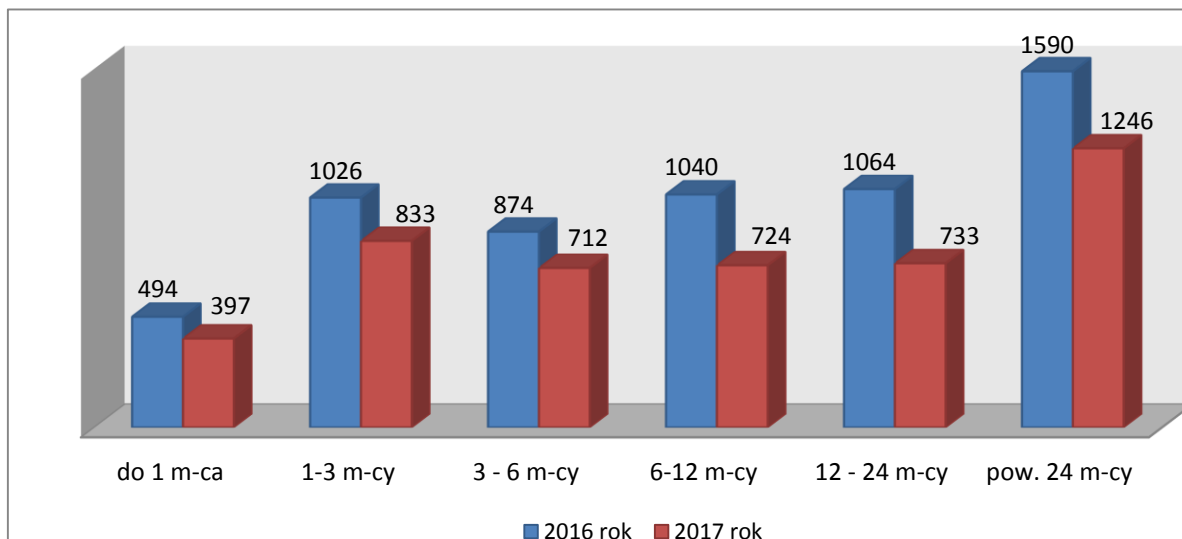
Wykres 3. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością według poziomu wykształcenia w latach 2016 – 2017 (stan na koniec roku)*

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II

Pod względem czasu pozostawania bez pracy, pozytywnym zjawiskiem jest mniejsza liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych we wszystkich przedziałach czasowych. Największy spadek widoczny jest w przedziale powyżej 24 miesięcy. W 2017 roku ich liczba wynosiła 1 246 osób i jest niższa o 344 osoby, w porównaniu do 2016 roku. Osoby bezrobotne z tego przedziału także stanowiły najliczniejszą grupę w ewidencji urzędów pracy.

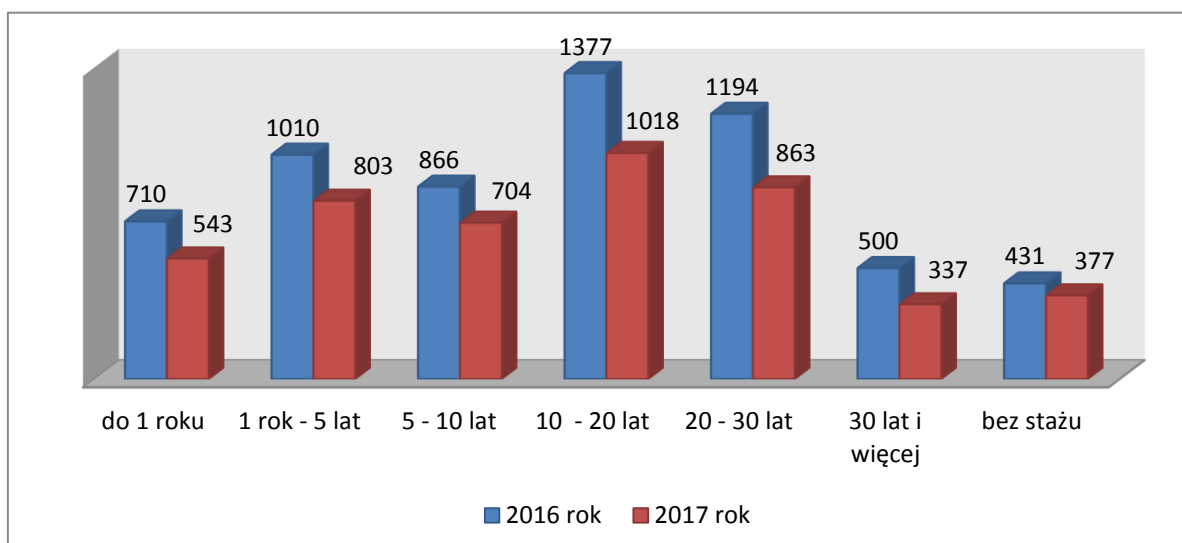
Wykres 4. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością według czasu pozostawania bez pracy w latach 2016 – 2017 (stan na koniec roku)*

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II

Kolejnym kryterium jest staż pracy. W 2017 roku najliczniejsza grupa bezrobotnych z niepełnosprawnością posiadała doświadczenie zawodowe w przedziale 10 – 20 lat (1 018 osób). Grupa ta również w 2016 roku stanowiła większość, w ciągu roku liczba ta zmniejszyła się o 359 osób.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością według stażu pracy w latach 2016 – 2017 (stan na koniec roku)*

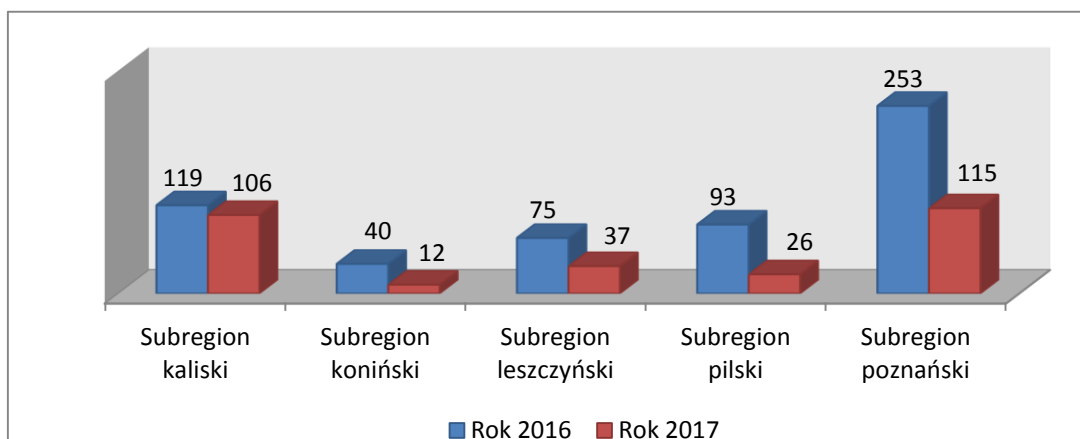

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II

2. Zwolnienia z zakładów pracy

W 2017 r. 296 osób niepełnosprawnych zostało zwolnionych z zakładów pracy. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego stanowi to spadek o 284 osoby. Spadek ten nastąpił we wszystkich subregionach Wielkopolski. Największą liczbę osób zwolniono w subregionie poznańskim (115 osób) i kaliskim (106 osób). Zdecydowanie mniej osób zwolnionych odnotowano w subregionie leszczyńskim (37 osób), pilskim (26 osób) oraz konińskim (12 osób).

Wykres 6. Osoby niepełnosprawne zwolnione z zakładów pracy w Wielkopolsce w latach 2016-2017 r. (według subregionów)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Największą liczbę zwolnionych osób niepełnosprawnych w układzie powiatów, notuje się w powiecie krotoszyńskim (61 osób), wrzesińskim (46 osób), poznańskim (32 osoby) i kaliskim (31 osób) w dalszej kolejności znajdują się powiaty: kościański (23 osoby), nowotomyski (17 osób) oraz turecki, śremski i wągrowiecki (po 11 osób). Nie odnotowano zwolnień w powiatach: leszczyńskim, ostrowskim, kolskim, konińskim, gnieźnieńskim, grodziskim, szamotulskim, złotowskim, czarnkowsko-trzcianeckim, międzychodzkiem i obornickim.

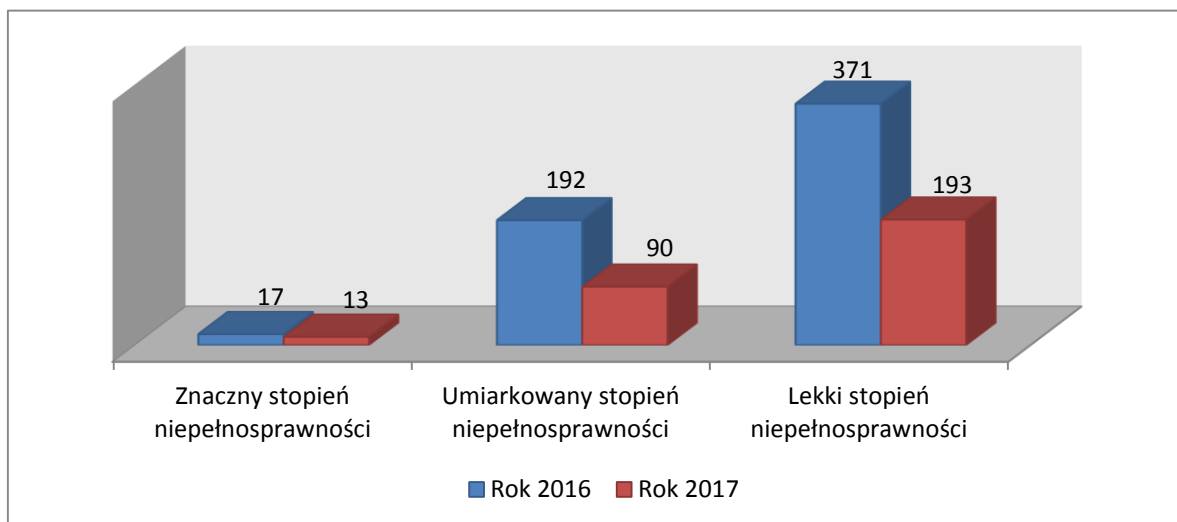
Tabela 1. Zwolnienia osób niepełnosprawnych w powiatach Wielkopolski w 2017 r.*

Powiat	Ilość osób
Krotoszyński	61
Wrzesiński	46
Poznański	32
Kaliski	31
Kościański	23
Nowotomyski	17
Turecki	11
Śremski	11
Wągrowiecki	11
Rawicki	10
Pilski	10
Średzki	9
Jarociński	5
Chodzieski	5
Pleszewski	4
Ostrzeszowski	3
Kępiński	2
Gostyński	2
Wolsztyński	2
Ślupecki	1

* w tabeli uwzględniono powiaty, w których zwolniono niepełnosprawnych, dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Analiza zwolnień z zakładów pracy pod względem stopnia niepełnosprawności zwalnianych osób ukazuje, że największą grupę stanowią osoby niepełnosprawne z lekkim i umiarkowanym stopniem, a najmniejszą ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W porównaniu do poprzedniego roku zauważa się, że w każdej z grup nastąpił spadek, największy dotyczy osób z lekkim stopniem niepełnosprawności (o 178 osób).

Wykres 7. Zwolnienia z zakładów pracy osób niepełnosprawnych w latach 2016 – 2017 (według stopnia niepełnosprawności)*

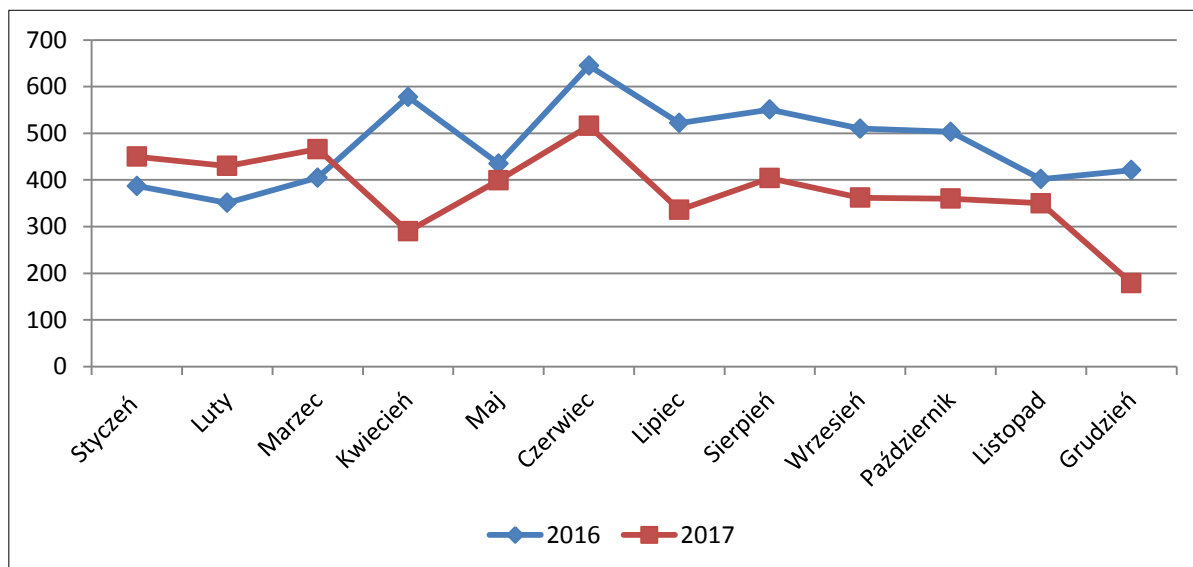
* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

3. Oferty pracy dla niepełnosprawnych bezrobotnych

W 2017 roku pracodawcy zgłosili do wielkopolskich powiatowych urzędów pracy 124 146 ofert pracy, w tym 4 542 oferty skierowane do osób niepełnosprawnych, co stanowiło 3,7% ogółu. W analogicznym okresie 2016 roku, urzędy dysponowały 5 710 ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych (o 1 168 więcej niż w 2017 roku), co stanowiło 4,3 % ogółu ofert zgłoszonych do urzędów pracy przez pracodawców w tym czasie.

Zgłoszona liczba ofert pracy kierowanych w 2016 i 2017 roku do osób niepełnosprawnych, świadczy o tym, że pracodawcy chętnie zatrudniają osoby z orzeczoną niepełnosprawnością. Nie bez znaczenia są korzyści dla pracodawców płynące z zatrudnienia tej grupy osób, takie jak m.in.: zwrot kosztów adaptacji pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażenia stanowiska pracy, dofinansowanie do wynagrodzeń i składek, czy refundacje kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego osobie niepełnosprawnej.

Wykres 8. Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłoszone do PUP w latach 2016 – 2017*

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II
<http://obserwatorium.wup.poznan.pl/wizualizacja-danych/>

4. Aktywizacja zawodowa niepełnosprawnych bezrobotnych

Osobom niepełnosprawnym trudno jest znaleźć zatrudnienie na otwartym rynku pracy, dlatego wielu niepełnosprawnych szuka pracy w zakładach pracy chronionej. Dla wielu też aktywizacja proponowana przez powiatowe urzędy pracy jest dużą szansą na zaistnienie na rynku pracy. W 2017 r. w województwie wielkopolskim z różnych form aktywizacji zawodowej skorzystało 1 349 niepełnosprawnych bezrobotnych. W porównaniu z rokiem wcześniejszym zauważa się spadek (o 225 osób).

Najwięcej osób niepełnosprawnych skierowanych zostało przez powiatowe urzędy pracy na staże zawodowe (455 osób), które dały możliwość nabycia umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, poprzez realizowanie zadań w konkretnym miejscu pracy. W porównaniu z rokiem 2016 spadła liczba aktywizowanych w ramach tej formy (o 156 osób). W grupie 455 osób odbywających staż zawodowy były 3 osoby, które otrzymały bon stażowy z powiatowego urzędu pracy. Bon taki przyznawany jest na wniosek osoby bezrobotnej do 30 roku życia i stanowi gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres kolejnych 6 miesięcy.

Znaczącą grupę stanowili też niepełnosprawni, którzy uczestniczyli w różnego typu szkoleniach zawodowych. Grupa 191 osób uzyskała nowe lub podniosła posiadane kwalifikacje zawodowe, nabyła kompetencje społeczne lub umiejętności pozwalające

na powrót na rynek pracy. W porównaniu z rokiem wcześniejszym obserwuje się niewielki spadek liczby szkolonych (o 4 osoby niepełnosprawne). Wśród osób przeszkolonych było 14 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy otrzymali z urzędu pracy bonus szkoleniowy. Bonus taki przysługuje osobom, które nie przekroczyły 30 roku życia i gwarantuje skierowanie przez PUP na wybrane szkolenie wraz z pokryciem kosztów tego szkolenia.

Osoby bezrobotne niepełnosprawne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, były też kierowane do wykonywania prac społeczno-użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu, w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Prace takie wykonywały 133 osoby niepełnosprawne. Wśród nich 37 niepełnosprawnych pracowało w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI).

Warto zauważyć, że ograniczenia, które wiążą się z niepełnosprawnością, dla 99 osób w województwie nie stanowiły przeszkody w rozpoczęciu prowadzenia własnej firmy. Tyle właśnie osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W odniesieniu do 2016 roku liczba niepełnosprawnych objętych taką formą aktywizacji spadła o 6 osób.

Ze środków Funduszu Pracy były też refundowane pracodawcom koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 136 skierowanych bezrobotnych niepełnosprawnych. W porównaniu z rokiem 2016 spadła o 27 osób liczba zatrudnionych na stworzonych w firmach miejscach pracy.

Na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy uzyskało zatrudnienie 112 osób niepełnosprawnych w ramach robót publicznych przy wykonywaniu prac finansowanych lub dofinansowanych ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Pracodawcom lub przedsiębiorcom zainteresowanym zatrudnieniem skierowanych przez powiatowy urząd pracy bezrobotnych do 30 roku życia, przyznano refundację przez okres 12 miesięcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne dla 90 osób niepełnosprawnych. Obowiązkiem takiego przedsiębiorcy jest utrzymanie zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, po okresie refundacji, przez kolejne 12 miesięcy.

Tabela 2. Osoby niepełnosprawne skierowane do udziału w aktywnych formach przez powiatowe urzędy pracy w Wielkopolsce w 2017 r. *

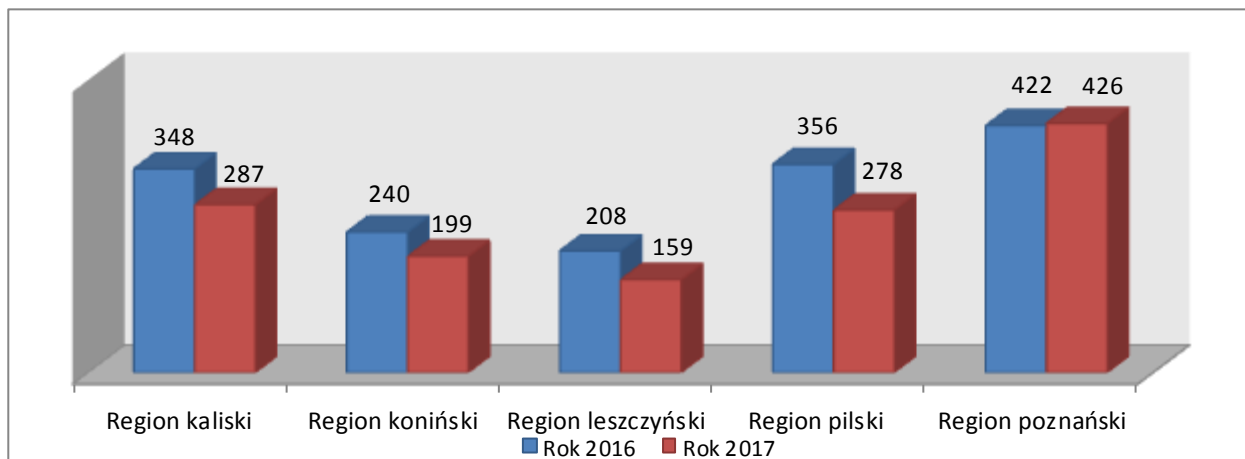
Lp.	Forma aktywizacji	Region kaliski	Region koniński	Region leszczyński	Region pilski	Region poznański	Razem
1.	Szkolenia	43	20	29	17	82	191
1a.	w tym bon szkoleniowy	4	3	1	4	2	14
2.	Staż	96	68	30	80	181	455
2a.	w tym bon stażowy	0	0	0	3	0	3
3.	Prace interwencyjne	10	14	6	28	3	61
4.	Roboty publiczne	30	16	10	27	29	112
5.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	18	13	22	20	26	99
6.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	28	17	7	57	27	136
7.	Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych osób do 30 roku życia	13	21	8	21	27	90
8.	Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	8	3	2	5	10	28
9.	Prace społecznie użyteczne	30	16	26	22	39	133
9a.	w tym PAI	17	2	1	17	0	37
10.	Inne formy aktywizacji nie uwzględnione w wierszach 1-9**	11	11	19	1	2	44
Województwo wielkopolskie		287	199	159	278	426	1 349

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

** bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlanie, studia podyplomowe, refundacja stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach środków PFRON, indywidualny program zatrudnienia socjalnego, jednorazowa refundacja poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne

Najwięcej osób niepełnosprawnych zaktywizowano w subregionie poznańskim (426), kaliskim (287), pilskim (278).

Wykres 9. Bezrobotni niepełnosprawni zaktywizowani w Wielkopolsce w latach 2016 - 2017 (według subregionów)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Biorąc pod uwagę aktywizację osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności, najliczniej w różnych formach aktywizacji uczestniczyły osoby z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności (57,1 % ogółu). Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności stanowiły tylko 1,5%.

Tabela 3. Niepełnosprawni bezrobotni zaktywizowani zawodowo w 2017 r. w Wielkopolsce (według stopnia niepełnosprawności)*

Lp.	Forma aktywizacji	Znaczny stopień niepełnosprawności	Umiarkowany stopień niepełnosprawności	Lekki stopień niepełnosprawności
1.	Szkolenia	1	80	110
1a.	w tym bon szkoleniowy	1	7	6
2.	Staż	8	213	234
2a.	w tym bon stażowy	0	1	2
3.	Prace interwencyjne	0	21	40
4.	Roboty publiczne	1	23	88
5.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	4	44	51
6.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	3	73	60
7.	Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych osób do 30 roku życia	1	54	35
8.	Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	0	11	17
9.	Prace społecznie użyteczne	2	16	115
9a.	w tym PAI	1	3	33
10.	Inne formy aktywizacji nie uwzględnione w wierszach 1-9**	0	24	20
Województwo wielkopolskie		20	559	770

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

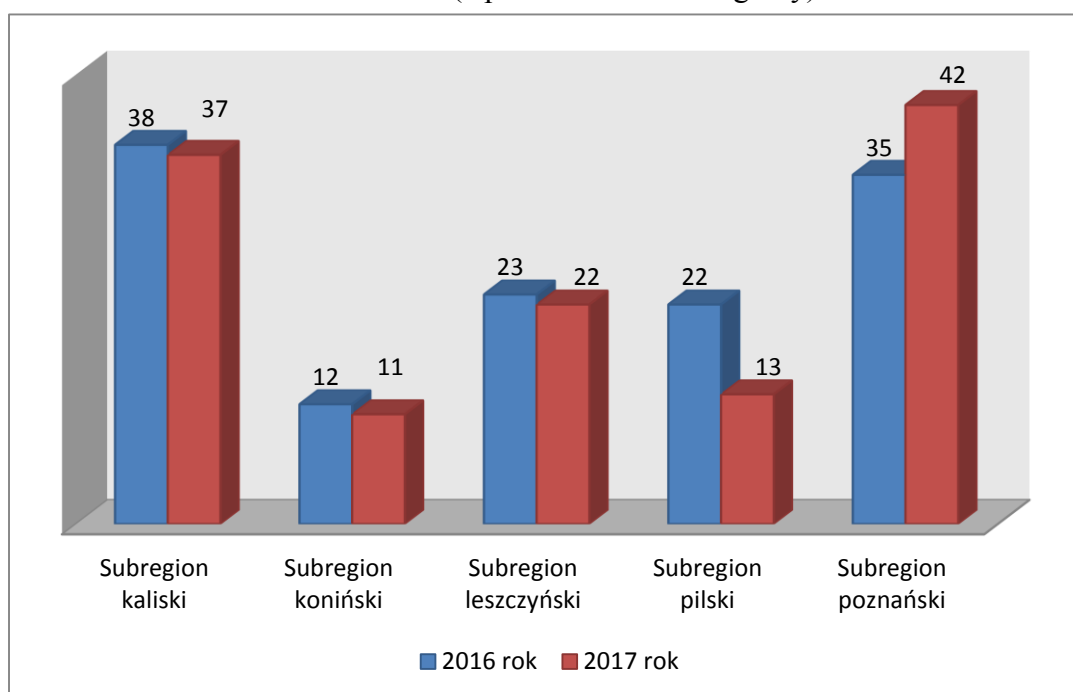
** bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlanie, studia podyplomowe, refundacja stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach środków PFRON, indywidualny program zatrudnienia socjalnego, jednorazowa refundacja poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne

5. Szkolenia niepełnosprawnych bezrobotnych

Jedną z form aktywizacji niepełnosprawnych bezrobotnych najchętniej wykorzystywaną były szkolenia. Uczestnicy mieli możliwość nabycia kompetencji, podwyższenia lub zmiany posiadanych kwalifikacji. Uzyskane umiejętności miały na celu zwiększenie szans na znalezienie zatrudnienia.

W 2017 roku w województwie wielkopolskim zorganizowano 125 szkoleń dla niepełnosprawnych bezrobotnych, w których uczestniczyło 191 osób. W porównaniu do 2016 roku liczba szkoleń zmniejszyła się o 5 w analizowanym okresie.

Wykres 10. Liczba szkoleń dla osób niepełnosprawnych w województwie wielkopolskim w latach 2016 – 2017 (z podziałem na subregiony)*

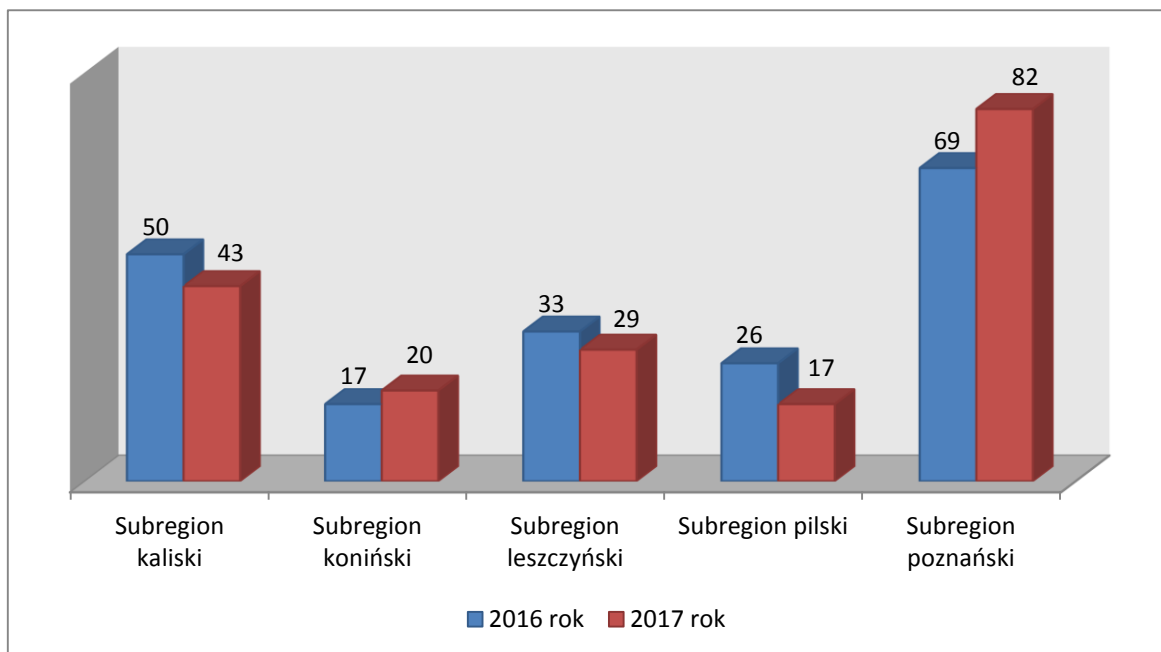

*dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Najwięcej szkoleń odbyło się w subregionie poznańskim (42 szkolenia dla 82 osób), kaliskim (37 szkoleń dla 43 osób) i leszczyńskim (22 szkolenia dla 29 osób). Najmniej szkoleń miało miejsce w subregionie konińskim (11 szkoleń, w których uczestniczyło 20 osób). Porównanie do 2016 roku, wskazuje, iż w roku 2017 notuje się nieznacznie mniejszą liczbę szkoleń w większości subregionów, oprócz subregionu poznańskiego, gdzie przeprowadzono o siedem szkoleń więcej.

Porównując rok 2016 i 2017 pod względem ilości przeszkolonych bezrobotnych można zauważyć, że w większości subregionów liczba przeszkolonych w obu latach jest zbliżona, oprócz subregionu poznańskiego, gdzie przeszkolono o 13 osób więcej.

Wykres 11. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych przeszkolonych w województwie wielkopolskim w latach 2016 – 2017 (z podziałem na subregiony)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Szkolenia dla niepełnosprawnych bezrobotnych w 2017 roku skupione były wokół 13 obszarów tematycznych. Najwięcej szkoleń odbyło się z zakresu obsługi wózka widłowego i nabycia kompetencji niezbędnych na stanowisku magazyniera (30 szkoleń). Obejmowały obsługę programów magazynowych, przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy oraz informacje o dozorze technicznym. Ponadto nabywano praktyczną naukę jazdy i manewrowania, zasady wymiany butli, jazdy z wymiennym wysięgnikiem oraz możliwość uzyskania uprawnień UDT.

Kolejnymi pod względem ilości zorganizowanych szkoleń były szkolenia transportowe (22 szkolenia). W trakcie szkoleń uczestnicy zdobywali wiedzę teoretyczną z zakresu prawa ruchu drogowego i praktyczne umiejętności prowadzenia samochodu (prawo jazdy kat. C, C1, D, B+E, C+E, C1+E). W kilku przypadkach zorganizowano kurs prawa jazdy z kwalifikacją wstępną, w celu nabycia uprawnień do kierowania samochodem ciężarowym i przewozu drogowego rzeczy.

Cyklicznie dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych organizowane były szkolenia z zakresu obsługi komputera i handlu (po 10 szkoleń). Szkolenia komputerowe, często z możliwością uzyskania certyfikatu ECDL, dostarczały uczestnikom wiedzy z obszaru pracy na najczęściej wykorzystywanym oprogramowaniu, w tym głównie edytorze tekstu, arkuszach kalkulacyjnych, a także uczyły korzystania z popularnych programów graficznych (Corel Draw, Photoshop) i projektowych (Autodesk Inventor). W trakcie szkoleń handlowych uczestnicy zapoznawali się z obsługą kasy fiskalnej, terminali płatniczych i programów do

wystawiania faktur. Jedno ze szkoleń miało na celu zapoznanie uczestników z prowadzeniem sklepu internetowego.

Następnie 9 szkoleń zorganizowano z dziedziny budownictwa, uczestnicy mieli możliwość nabycia uprawnień operatora koparko-ładowarki lub ubijarki i zagęszczarki. Z zakresu elektryki i energetyki przeprowadzono 8 szkoleń, podczas których uczestnicy nabyli uprawnienia elektroenergetyczne do 1kV, przeszli kurs eksploatacji urządzeń instalacji i sieci elektroenergetycznych, bądź zdobyli uprawnienia palacza. Tyle samo szkoleń zrealizowano w obszarze prac administracyjno-biurowych. Dotyczyły one w większości programów i przepisów kadrowo-płacowych, prowadzenia tzw. małej księgowości, obsługi programów rachunkowych, takich jak Symfonia czy Płatnik.

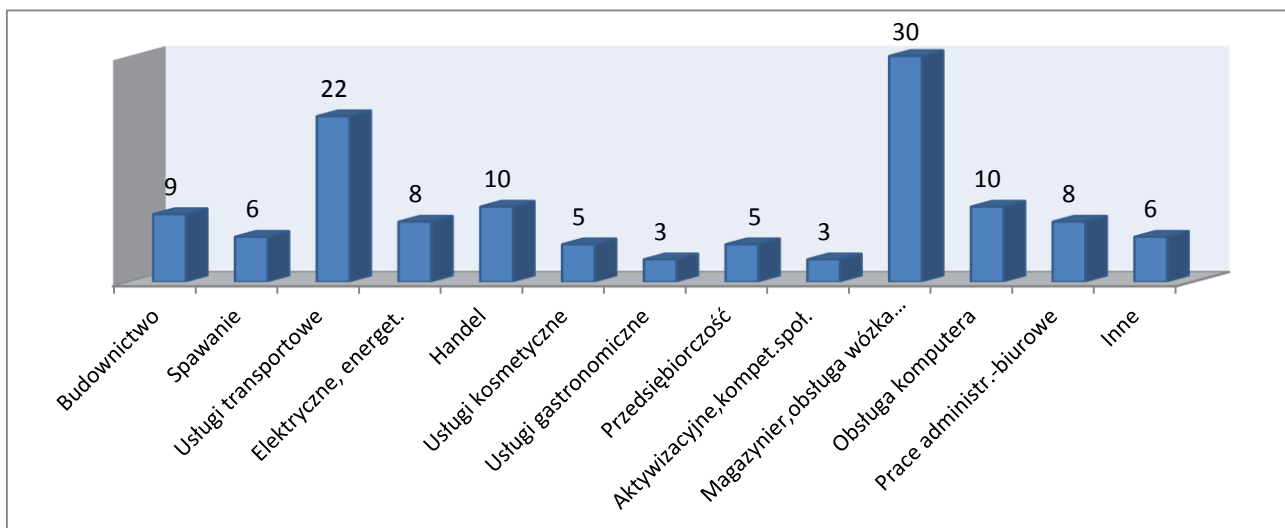
W kwestii ilości zorganizowanych szkoleń w województwie wielkopolskim w 2017 roku, na uwagę zasługują też szkolenia dla spawaczy. Uczestnicy uzyskali uprawnienia spawania MIG, TIG i MAG. W ubiegłym roku zorganizowano sześć takich szkoleń.

Po pięć szkoleń odbyło się z zakresu usług kosmetycznych i przedsiębiorczości. Na szkoleniach kosmetycznych uczestniczki zapoznawały się z makijażem permanentnym brwi, podstawami stylizacji i wizażu, zdobieniem i przedłużaniem paznokci metodami żelowymi i akrylowymi. Szkolenia z przedsiębiorczości koncentrowały się na podstawach prawnych zakładania własnej działalności gospodarczej, omówieniu poszczególnych etapów rejestracji firmy, wyboru formy opodatkowania i rozliczeń z ZUS, a także zasad pisania biznesplanów.

W dwóch obszarach tematycznych zorganizowano po trzy szkolenia, z usług gastronomicznych i kompetencji społecznych. W zakresie usług gastronomicznych, uczestnicy nabywali umiejętności i uprawnień przydatnych w zawodzie kucharza, barmana i pomocy kuchennej. Osoby szkolone w dziedzinie kompetencji społecznych uczyły się jak skutecznie poszukiwać pracy i poznawały kwestie związane z aspektami motywacyjnymi.

Szkolenia pojedyncze i organizowane sporadycznie, sklasyfikowano jako „Inne”. Były to kurs florystyczny, szwaczki, biofeedback, ziołolecznictwo, pracownik ochrony osób i mienia oraz opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym.

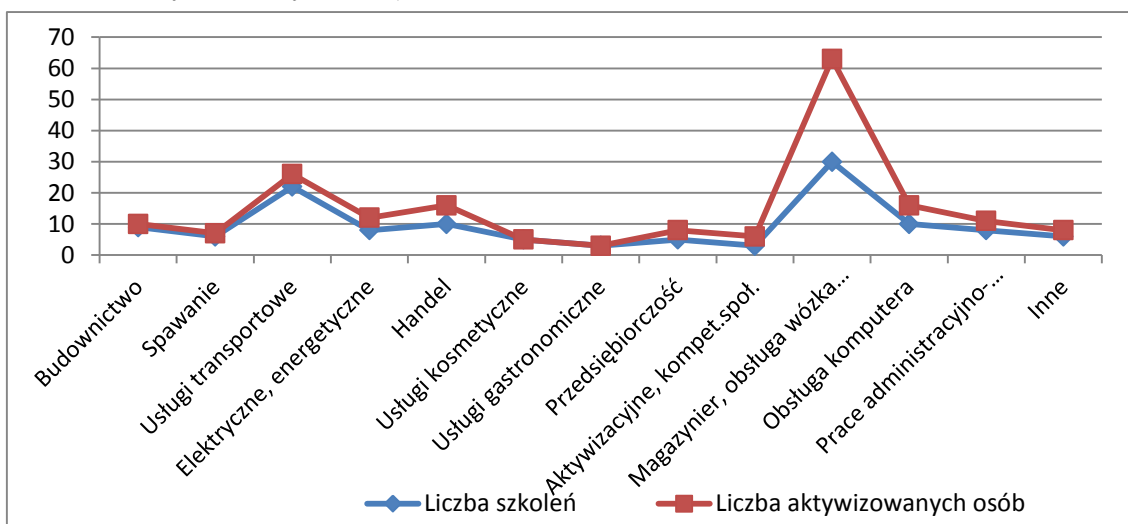
Wykres 12. Szkolenia dla osób niepełnosprawnych zrealizowane w województwie wielkopolskim w 2017 r. (według obszarów tematycznych)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Analizując liczbę osób niepełnosprawnych, biorących udział w szkoleniach, można zauważyć, że największą popularnością cieszyły się szkolenia dla magazynierów i operatorów wózków widłowych (63 osoby). Drugimi, pod względem liczebności szkoleniami, były szkolenia transportowe (26 osób), a następnie handlowe i komputerowe (po 16 osób). Na uwagę zasługuje też ilość przeszkolonych z zakresu elektryki i energetyki (12 osób), prac administracyjno-biurowych (11 osób) oraz budownictwa (10 osób).

Wykres 13. Szkolenia dla osób niepełnosprawnych zrealizowane w województwie wielkopolskim w 2017 r. (według obszarów tematycznych i liczby aktywizowanych osób)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

6. Programy realizowane przez powiatowe urzędy pracy województwa wielkopolskiego

W 2017 r. część urzędów pracy województwa wielkopolskiego podjęła i kontynuowała działania w formie programów powiatowych realizowanych na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Programy na rzecz aktywizacji zawodowej realizowano w 14 powiatowych urzędach pracy, uczestniczyły w nich łącznie 562 osoby niepełnosprawne bezrobotne. Liczba objętych programami w subregionach Wielkopolski przedstawia się następująco: subregion poznański – 214 niepełnosprawnych, koniński – 154 niepełnosprawnych, kaliski – 98 niepełnosprawnych, pilski – 93 niepełnosprawnych i leszczyński – 3 niepełnosprawnych. Przy realizacji programów, urzędy pracy wydatkowały środki w kwocie 7 572 934,92 zł. Na tę kwotę złożyły się środki: Europejskiego Funduszu Społecznego 5 649 109,68 zł, Funduszu Pracy 1 292 199,78 zł oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 631 625,46 zł.

W większości realizowanych programów w województwie dominowały takie formy aktywizacji jak: staże (34 programów), szkolenia (29 programów), jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (21 programów) oraz refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (18 programów). Inne formy aktywizacji realizowane w ramach programów to: prace interwencyjne, roboty publiczne, bon zatrudnieniowy, bon stażowy, bon na zasiedlenie, bon szkoleniowy, prace społecznie użyteczne, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia, refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody, składki na ubezpieczenie skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Największą liczbę osób objęto programami w następujących powiatowych urzędach pracy: w Poznaniu 90 niepełnosprawnych aktywizowanych w 16 programach, w Kaliszu 81 niepełnosprawnych, którzy uczestniczyli w 11 programach, w Koninie 75 niepełnosprawnych wspieranych w ramach 4 programów, w Gnieźnie 64 osoby, które były aktywizowane w ramach 8 programów oraz w Złotowie 51 osób biorących udział w 9 programach.

Poniższa tabela przedstawia krótką charakterystykę działań z uwzględnieniem powiatów, w których były one realizowane.

Tabela 4. Niepełnosprawni objęci programami powiatowymi realizowanymi na rzecz aktywizacji zawodowej*

Subregion	Powiat	Nazwa programu	Liczba aktywizowanych osób	Forma aktywizacji
Kaliski	Kaliski	Fundusz Pracy	2	Roboty publiczne
			1	Prace interwencyjne
			4	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
			1	Bon szkoleniowy
			1	Bon zatrudnieniowy
			1	Bon na zasiedlenie
			4	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż
			4	Staże
	Kaliski	POWER III	1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
			1	Bon na zasiedlenie
			2	Prace interwencyjne
	Kaliski	WRPO III	5	Staże
			4	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
			1	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
			5	Szkolenia
	Kaliski	Razem skuteczniej	6	Roboty publiczne
	Kaliski	Aktywizacja i zatrudnienie	3	Roboty publiczne
	Kaliski	Usuwanie skutków nawałnic	1	Roboty publiczne
	Kaliski	Czas na pracę	3	Roboty publiczne
	Kaliski	Program PAI	11	Prace społecznie użyteczne
	Kaliski	PFRON	4	Szkolenie
	Kaliski	Fundusz Pracy	4	Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek ubezpieczenia społecznego za zatrudnionego bezrobotnego do 30 r. ż.
	Kaliski	Fundusz Pracy	12	Prace społecznie użyteczne
Kępiński	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kępińskim (III)” POWER	4	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	
Kępiński	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie kępińskim (III)” WRPO	4	1) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 2) Staż 3) Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	
Kępiński	„Liderzy kępińskiego rynku pracy” WRPO	3	1) Prace interwencyjne 2) Staż 3) Szkolenie 4) Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	

Kepiński	Fundusz Pracy	5	1) Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 2) Staż 3) Prace społecznie użyteczne
Kepiński	„Złap etat”	1	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
Kolski	„Praca dla Młodych”	3	Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek ubezpieczenia społecznego za zatrudnionego bezrobotnego do 30 r. ż.
Kolski	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kolskim (III)” WRPO	1	Staż
		1	Bon na zasiedlenie
		3	Bon szkoleniowy
Kolski	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie kolskim (III)” WRPO	9	Staż
		1	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
		5	Prace interwencyjne
		1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
Kolski	Program dla bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia (rezerwa MRPiPS)	3	Roboty publiczne
Kolski	Program dla bezrobotnych zamieszkujących wieś (rezerwa MRPiPS)	2	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
Kolski	Fundusz Pracy	2	Staż
		1	Roboty publiczne
		1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
		2	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
		1	Prace interwencyjne
Kolski	Dla poszukujących pracy z tytułu niepełnosprawności	2	Staż
Koniński	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Konińskim (III)” POWER	33	1) Pośrednictwo pracy 2) Poradnictwo zawodowe 3) Staż 4) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 5) Bon na zasiedlenie 6) Szkolenie
Koniński	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w Powiecie Konińskim (III)” WRPO	35	1) Pośrednictwo pracy 2) Poradnictwo zawodowe 3) Staż 4) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 5) Szkolenie 6) Prace interwencyjne
Koniński	Program Regionalny „Razem Skuteczniej” dla osób długotrwale bezrobotnych będących wspólnymi klientami powiatowych urzędów pracy i instytucji pomocy społecznej z powiatu czarnkowsko-trzecieckiego, kaliskiego, konińskiego, pleszewskiego, słupeckiego, tureckiego oraz wągrowieckiego.	6	1) Poradnictwo zawodowe 2) Roboty publiczne

	Koniński	"Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi"	1	Prace interwencyjne	
	Słupecki	Fundusz Pracy	2	Szkolenie	
	Słupecki	POWER	1	Szkolenie	
	Słupecki	WRPO	5	Szkolenie	
	Słupecki	POWER	1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	
	Słupecki	WRPO	1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	
	Słupecki	POWER	1	Bon na zasiedlenie	
	Słupecki	PFRON	6	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	
	Słupecki	POWER	3	Prace interwencyjne	
	Słupecki	POWER	4	Staż	
	Słupecki	WRPO	2	Staż	
	Turecki	Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art.. 49 pkt 2 i 4-6)	1	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	
	Turecki	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie tureckim (III)” WRPO	7	1) Staż 2) Refundacja kosztów dojazdu na 3)Staż 4) Prace interwencyjne 5) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	
	Turecki	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tureckim (III)” POWER	5	1) Staż 2) Bon szkoleniowy, 3) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	
	Turecki	Program Regionalny "Razem Skuteczniej"	1	Roboty publiczne	
	Turecki	Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powracających z pracy za granicą	1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	
	Leszczyński	Kościański	Program specjalny "Lokomotywa zmian"	3	1) Szkolenie 2) Prace interwencyjne 3) Proces jobcoachingu
	Poznański	Gnieźnieński	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie gnieźnieńskim (III)” POWER	8	Staż
				1	Bon stażowy
				4	Szkolenie
		„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie gnieźnieńskim (III)” WRPO	15	Staż	
			1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	
			3	Szkolenie	
Gnieźnieński		Fundusz Pracy	3	Staż	
		2	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż		
		7	Prace społecznie użyteczne		

		5	Roboty publiczne
		3	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
Gnieźnieński	Rezerwa Ministra Klęski żywiolowe	1	Roboty publiczne
Gnieźnieński	Rezerwa Ministra dla osób będących dłużnikami alimentacyjnymi	1	Roboty publiczne
Gnieźnieński	Rezerwa Ministra dla osób długotrwale bezrobotnych	1	Staż
		1	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
Gnieźnieński	Fundusz Pracy	6	Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek ubezpieczenia społecznego za zatrudnionego bezrobotnego do 30 r. ż.
Gnieźnieński	PEFRON	2	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
Obornicki	POWER	4	Staż
Obornicki	WRPO	2	Staż
Obornicki	Fundusz Pracy	3	Staż
Obornicki	WRPO (III)	6	Szkolenia
Obornicki	POWER (III)	4	Szkolenia
Obornicki	Fundusz Pracy	1	Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych osób do 30 roku życia
Poznański	PFRON	9	Szkolenie
Poznański	PFRON	4	Szkolenie
Poznański	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie poznańskim III” POWER	2	Szkolenie
Poznański	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie poznańskim III” POWER	8	Szkolenie
Poznański	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie poznańskim III” WRPO	13	Szkolenie
Poznański	Fundusz Pracy	2	Szkolenie
Poznański	Fundusz Pracy	2	Roboty publiczne
Poznański	Fundusz Pracy	8	Prace społecznie użyteczne
Poznański	Fundusz Pracy	4	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż.
Poznański	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie poznańskim III” WRPO	1	Prace interwencyjne
Poznański	Fundusz Pracy (Rezerwa MRPiPS)	2	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż.
Poznański	Fundusz Pracy	10	Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne

				skierowanych osób do 30 r. ż.
	Poznański	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie poznańskim III” FP, WRPO „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie poznańskim II” POWER	20	Staż
	Poznański	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie poznańskim III” POWER	1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
	Poznański	PFRON	2	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
	Poznański	PFRON	2	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
	Szamotuły	POWER III	1	Bony szkoleniowe
	Szamotuły	POWER III	4	Szkolenia
	Szamotuły	WRPO III	8	Szkolenia
	Szamotuły	Fundusz Pracy	1	Szkolenia
	Szamotuły	Fundusz Pracy	2	Szkolenia
	Szamotuły	PFRON	2	Szkolenia
	Średzki	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie średzkim (III)” POWER	7	1) Staż 2) Szkolenie 3) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
	Średzki	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie średzkim (II)” WRPO	3	Staż
	Średzki	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie średzkim (III)” WRPO	11	Staż
	Średzki	„Aktywizacja osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi”	1	Staż
Pilski	Pilski	„Aktywni niepełnosprawni II” w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III w obszarze G	2	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
	Pilski	Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych	4	1) Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 2) Staż
	Pilski	Program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powracających z pracy za granicą	2	Staż
	Pilski	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie pilskim (III)”	27	1) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 2) Szkolenia 3) Staże 4) Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 5) Prace interwencyjne
	Pilski	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie pilskim (III)” POWER	7	1) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 2) Szkolenia zawodowe 3) Staże

Złotowski	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie złotowskim (II)” POWER	4	Staże
Złotowski	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie złotowskim (II)” POWER	7	Doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy
Złotowski	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie złotowskim (II)” POWER	1	Szkolenia
Złotowski	„ Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie złotowskim (II)” POWER	1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
Złotowski	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy - „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie złotowskim II” WRPO	19	Doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy
Złotowski	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy - „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie złotowskim II” WRPO	1	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
Złotowski	„ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy - „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie złotowskim II” WRPO	6	Prace interwencyjne
Złotowski	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy - „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie złotowskim II” WRPO	5	Staże
Złotowski	„ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy - „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie złotowskim II” WRPO	7	Szkolenia
RAZEM	Województwo	562	

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Realizacja programów powiatowych ma na celu aktywizację osób niepełnosprawnych by zwiększyć ich szanse na rynku pracy. Realizowane programy w omówionych formach, przyczyniają się do zdobycia przez osoby niepełnosprawne doświadczenia zawodowego, nowych umiejętności lub też uzyskania zatrudnienia u pracodawców np. po zakończonych stażach.

Podsumowanie

1. Na koniec 2017 roku w wielkopolskich powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 4 645 osób bezrobotnych niepełnosprawnych. W grupie tej najwięcej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym. Zdecydowanie dominowały osoby niepełnosprawne w wieku 45 – 54 lat, pozostające w rejestrach urzędów pracy powyżej 24 miesięcy i posiadające doświadczenia zawodowe w przedziale 10 – 20 lat. Na przestrzeni analizowanych lat utrzymuje się pozytywna tendencja spadkowa rejestracji bezrobotnych osób niepełnosprawnych.
2. W tym okresie z zakładów pracy zostało zwolnionych 296 niepełnosprawnych, tj. o 284 mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.
3. W 2017 r. w województwie wielkopolskim z form aktywizacji zawodowej skorzystało 1349 niepełnosprawnych bezrobotnych. W porównaniu z 2016 rokiem nastąpił spadek liczby aktywizowanych (o 225 osób).
4. W 2017 roku pracodawcy zgłosili do wielkopolskich powiatowych urzędów pracy 4 542 ofert pracy skierowanych do osób niepełnosprawnych, co stanowiło 3,7% ogółu ofert. W porównaniu z 2016 rokiem liczba zgłoszonych ofert zmniejszyła się o 1 168.
5. Dużą popularnością wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych cieszyły się szkolenia. W analizowanym okresie, w województwie wielkopolskim zorganizowano 125 szkoleń dla niepełnosprawnych, w których udział wzięło 191 osób.
6. Urzędy pracy realizowały programy powiatowe skierowane do bezrobotnych niepełnosprawnych, w których w 2017 roku udział rozpoczęło 562 osoby.

Osoby niepełnosprawne należą do grupy mającej szczególne trudności na rynku pracy i zagrożonej wykluczeniem społecznym, w związku z tym wymagają specjalnego wsparcia i zastosowania różnorodnych form aktywizacji.

Biorąc pod uwagę specyficzną sytuację osób niepełnosprawnych niezbędne jest podjęcie działań mających ułatwić im wejście lub powrót na rynek pracy, które podniosą poziom ich aktywności zawodowej, rozszerzą kompetencje społeczne, czy zwiększą dostępność do podstawowych usług społecznych. Przyczyni się to w efekcie do zwiększenia szans społeczno-zawodowych tej grupy, ułatwienia dostępu do zatrudnienia, skutecznego włączenia lub przywrócenia na rynek pracy, a tym samym podniesienia poziomu wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w województwie wielkopolskim.